

SUOMEN SHAKKI

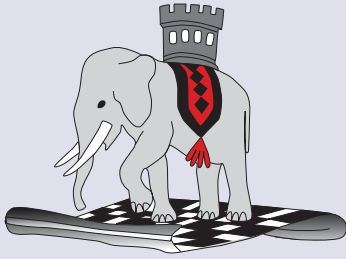
ETELÄ-VANTAAN SHAKKI

uusi seurajoukkueiden Suomen mestaruutensa. Mestaruus ratkesi viimeisellä kierroksella jännittävien vaiheiden jälkeen. Liigapalsta ja loppuhetkien tapahtumat s. 4.

**SUOMELLE PRONSSIA SENIORIEN
JOUKKUE-EM-KILPAILUISTA**

**JUHA JOKELA ON AATOKSEN
TAITEELLINEN JOHTAJA**

**KOULULAISTEN PM-TURNAUS,
HELSINGIN MESTARUUS, RILTON CUP**

SUOMEN SHAKKI

SISÄLLYS 3 / 2010

EtVaS uusi Suomen mestaruutensa s. 4

Juha Jokela s. 17

Seniorien joukkue-EM s. 24

Koululaisten PM 2010 s. 28

Pääkirjoitus	3
EtVaS uusi Suomen mestaruutensa	4
Helsingin mestaruus 2010	12
Kuka?: Esitystalous on melkoista peliä	17
Yrjö Rantanen 60 vuotta	18
Rilton Cup	20
Suomen Shakki 40 vuotta sitten	23
Seniorien joukkue-EM	24
Koululaisten PM 2010	28
Mille Garri nauroi?	34
Kuukauden analyysi: Suomalaisia tähtiheitkiä III	35
Vanhaa ja uutta kirjoista ja verkosta: Pelkkää taktiikkaa?	40
Kombit	43
Shakkivisa	44
Ratkaisuja	44
Kilpailukutsuja	45
SKSL tiedottaa	48

PÄÄTOIMITTAJA Marko Taurainen, Väinämöisenkatu 36 B 31, 33540 Tampere, 050 5813500, marko.taurainen@suomenshakki.fi www.shakkihistoria.blogspot.com

TOIMITUSNEUVOSTO Petteri Paronen pj., Johanna Paasikangas-Tella, Toivo Pudas, Pekka Sairanen, Osmo Särkilähti ja Henry Tanner

JULKAISUJA Suomen Keskusshakkiliitto ry KUSTANTAJA Suomen Shakkikustannus Oy PAINOPAIKKA Sälekarin Kirjapaino Oy, Somero ISSN 0355-8096

SUOMEN SHAKKI ilmestyy kahdeksan kertaa vuodessa TILAUSHINNAT 2010 kotimaahan 40,00 €, ulkomaille 55,00 €, irtonumero 5,50 € PANKKIYHTEYS Suomen Shakkikustannus Oy, Nordea 106430-204938 ILMOITUSHINNAT 2010 1/1 sivu 400,00 €, 1/2 sivu 250,00 €, 1/4 sivu 150,00 €, 1/6 sivu 120,00 € Toistoalennus 30 %, vuosialennus 50 % Hintoihin lisätään alv 22 %

Ilmoitusten hankintapalkkio 30 % SEURAAVA LEHTI ILMESTYY KESÄKUUN LOPULLA. AINEISTO PÄÄTOIMITTAJALLE 15. TOUKOKUUTA 2010 MENNESSÄ.

SAAPUMATTA JÄÄNEET LEHDET Timo Munukka 050 9310608, timo@munukka.net

Joukkuepeleä

Kuluvan vuoden kilpailu- ja muu toiminta on jo hyvässä käynnissä. Alkuvuoden yksi merkkitapahtuma on seurajoukkueiden SM-kilpailujen loppuhuipentuma. JSM-kausi 2009–2010 on pelattu ja kohta onkin jo aika ajatella seuraavaa kautta. Päättyneessä kilpailussa nähtiin kilpailusuorituksia laidasta laitaan, kärkikamppailujen lisäksi taistelua ylemmälle sarjatasolle nousun puolesta tai alemmas putoamista vastaan.

Pelkkien tulosten ja peleissä tehtyjen siirtojen taakse kätkeytyy paljon draamaa, tunnetta ja henkistä aktiivisuutta: älyä kutkuttavia asioita, joita shakki voi tarjota. Lisänä on tietysti ollut joukkuekilpailuun kuuluvaa yhteenkuuluvuuden tunnetta, yhteen hiileen puhaltamista ja vilpitöntä iloa toisten onnistumisista. Joukkuekilpailuissa on aivan oma hohtonsa, jota yksilöille tarkoitettujen kilpailujen eivät tavoita. Tämä ei tarkoita, etteivätkö henkilökohtaiset kilpailut olisi yhtä tärkeitä ja antoisia, molemmilla on paljon annettavaa.

Joukkuekilpailun tunnelmaan ehtii tutustua tänäkin vuonna vielä monta kertaa. Toukokuussa on tarjolla nopean shakin festivaali shakkikaupunki Mänttä-Vilppulassa ja tavoiteltavana menestystä useassakin joukkue-sarjassa, henkilökohtaisia kilpailuja unohtamatta. Kannattaa osallistua, porukalla tai ainakin yksin!

Näyttävin osoitus joukkuepelaaamisen lumosta on tietysti jokavuotinen joukkuepikapelin SM-kilpailu. Lämpimimmän kesän loppuun sijoittuva kisa käydään tänä vuonna Tampereella ja tiedossa on jälleen shakkijuhlaa, josta pois jäämiseen täytyy olla pätevät syyt.

Mikä vetää joukkueet vuodesta toiseen valtakunnan eri kolkista tähän tapahtumaan? Yleispätevää vastausta ei liene, syitä on monia. Uskollisuus seuralle, mahdollisuus nähdä kattava otos suomalaisista pelaajista, halu viettää perinteinen ja rentouttava viikonloppu rakkaan harrastuksen parissa. Joillekin katse on jo finaali päivän kamppailuissa, toisilla taas suurin kiinnostus on alkuerävaiheessa.

Shakkiliiton hallitus on päättänyt avata entisestään eri joukkueiden mahdollisuuksia osallistua joukkuepikapelin SM-kilpailuun. Osanotto sallitaan tänä vuonna myös muille kuin kerhojoukkueille, esimerkiksi työpaikkajoukkueille, saman oppilaitoksen edustajille ja vastaaville yhteenliittymille. Ehto on, ettei joukkueen pelaajien keskimääräinen pikapelivahvuus ole enemmän kuin 1900 pistettä. Tällä tavalla vastataan usein toistuviin toiveisiin osallistua myös muilla kuin puhtailla kerhojoukkueilla.

Pelaamisen kannustaminen on keskeinen osa liiton toimintaa. Tä-

tä toteutetaan monin eri keinoin. Toivottavasti mahdollisimman moni lukijakin tuntee aika ajoin poltetta suonissaan ja päättää lähteä testaamaan taitojaan aitoihin kilpailutilanteisiin. Esimerkiksi verkossa pelaaminen on toki hauskaa ja helppoa, mutta sosiaaliset kontaktit ovat shakinpelajillekin varsin suotavia!

Liiton toimintaan voi vaikuttaa osallistumalla kerhojen kokouksiin, joita pidetään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä. Huhtikuussa pidetyssä kerhojen kokouksessa asialistalla olivat perinteisesti menneen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös. Molempiin asiakirjoihin perehtymällä huomaa, miten monesta palasesta tämänkin lajiliiton toiminta koostuu. Hyvät ajatukset liiton toiminnan kehittämiseksi ovat aina tervetulleita ja niitä kannattaa tuoda esille. Ja aina parempi, jos ajatuksen lisäksi löytyy intoa sen toteuttamiseksi. Tästäkin lehdestä löytyvät yhteystiedot liiton vastuuhenkilöille, joille viestejä voi lähettää.

Antoisia shakkihetkiä, pelasitpa joukkueessa tai et!

Jorma Paavilainen
toiminnanjohtaja
Suomen Keskusshakkiliitto
044 3264130
sksl@kolumbus.fi

JSM, 6 kierros 13.2.2010

VammSK–TammerSh	3–3
Velhot–HSK	3–2
TuTS–EtVaS	1–4
BF-Aatos–Garde	2–1
MatSK–SaISK	2–3

Liigaa johtanut Tammer-Shakki, joka pelasi kuudennella kierroksella harvinaisen varamiehissellä joukkueella, oli viime kauden tapaan vaikeuksissa Vammalaa vastaan ja sai olla tyytyväinen selviytyttyään tällä kertaa tasapeliin. Kaksi viimeistä pöytää päättyivät nopeasti mustan eduksi, kun Henri Pohjala kukisti Antero Natrin ja Jorma Lehtioksa Rauno Järvisen. Muut pelit jatkuivat pitkään tasaisina ja jännittävinä. Yrjö Rantanen ja Aleksei Martynov olivat selvinneet avauksistaan mukavasti, mutta Aleksander Volodin ja Mika Karttunen olivat keskipelien ratkaisuvaiheilla terävämpiä ja toivat pisteet tamperelaisille. Vammalalaisista Leo Tolonen ja Jussi Kauko onnistuivat puolestaan hieromaan voitot Jarkko Penttistä ja Pekka Köykkää vastaan.

Velhot yllätti sarjakakkosena otteeseen lähteneen HSK:n. Rutinoituneet Joose Norri ja Markku Hartikainen toivat HSK:lle pisteet kakkos- ja kolmospöydällä. Norri käytti tehokkaasti hyväksensä Timo Pääkkösen sotilasasemaansa tekemät heikennykset, ja Hartikainen voitti Riku Molanderin mielenkiintoisessa taktisessa kamppailussa. Velhojen nuorisoketju käänsi kuitenkin ottelun kotijoukkueen eduksi. Santul Kosmo ja Jukka Nybäck voittivat vakuuttavasti Antti Niemelän ja John Fieandtin, ja lisäksi Janne Myller sai heikon avauksen jälkeen käännettyä pelinsä Ilkka Kankoa vastaan eduksensa. Velhojen voitto oli pelitapahtumien valossa hieman onnekas ja varmistui vasta viime hetkillä, kun HSK:n Jyrki Parkkinen lipsautti jo lähes voitettun torniloppupelin tasapeliksi Niko Papulaa vastaan. Myös Timothy Binhamilla oli hyvät mahdollisuudet tuoda lisäpiste HSK:lle, mutta Tuukka Tusa selviytyi tasapeliin.

EtVaS otti rutiniivoiton TuTSia vastaan. Meelis Kanep ja Jussi Tella onnistuivat avauksissaan mainiosti ja

KUVA MARKO TAURIINEN

EtVaS uusi Suomen

voittivat pelinsä vakuuttavasti. Kanepin voitto Aleksei Holmstenia vastaan varmistui taktisesti keskipelissä, ja Tella kasvatti kiireettä etunsa ratkaiseviin mittoihin Risto Tuomista vastaan. Vilka Sipilän avaus epäonnistui pahasti, ja Salo toi EtVaSille helpon pisteen saavutettuaan voittoaseman jo 13. siirron kohdalla. Sami Hämäläinen toi EtVaSin neljännen pisteen, kun Antti Nokso-Koivisto ei onnistunut laudan äärellä löytämään puolustusta (epäkorrektia) uhraushyökkäystä vastaan. Tanja Rantanen voitti Auvo Kujalalta kvaliteetin keskipelissä ja toi TuTSin ainoan pisteen.

Samu Ristoja toi Gardelle pisteen mattihyökkäyksellä Eetu Prieuria vastaan, mutta Aatoksen vierasvahvistukset Normunds Mieziš ja Tarvo Seeman ratkaisivat ottelun joukkueensa eduksi. Mieziš pelasi Mikael Nouroa vastaan itselleen tyypilliseen tapaan ja käytti vaatimattoman avauksen jälkeen keskipelissä saamansa tilaisuuden armotta hy-

väkseen. Seemanin pelissä Jan Ristojaa vastaan tapahtui kummia, sillä Ristoja teki pelissä laittoman linnoituksen.

Tropowskyn hyökkäys

Jan Ristoja

Tarvo Seeman

1.d4 ♘f6 2.♙g5 ♖e4 3.♙f4 d6
 4.♗d2 ♗f6 5.e4 g6 6.♗gf3 ♙g7 7.c3
 0–0 8.h3 ♗c6 9.d5 e5 10.♙e3 ♗e7
 11.g4 c6 12.c4 a5 13.♞c2 a4 14.♞c1
 ♗d7 15.g5 ♗c5 16.b4 axb3 17.axb3
 ♗a6 18.♞c3 c5

EtVaSin voittajajoukkue:
Jussi Tella, Meelis Kanep,
Tero Kokkila, Olav Sepp,
Risto Eskola, Henri Koskinen,
Heikki Salo, Sami Hämäläinen,
Matti Tommiska, Mikko Alava
ja Teemu Vihinen. Kuvasta
puuttuvat Kimmo Välkesalmi,
Auvo Kujala, Harri Laakso
sekä Sami Hallenberg.

ti yllä läpi pelin. Matinkylä korjasi pisteet kahdelta seuraavalta pöydältä, kun Asko Hentunen ja Kari Pulkkinen saivat nopeasti lupaavat asemat Hannu Pihlajasaloa ja Tapio Saloa vastaan ja voittivat pelinsä ilman suurempia vaikeuksia. Näitä seuranneet kaksi pöytää ja samalla koko ottelu päättyivät kuitenkin Salon eduksi. Seitsemännellä pöydällä Kari Nieminen ei löytänyt lääkkeitä Lars Byggmästarin keskustasotilaiden marssia vastaan, ja kuudennella pöydällä Juha Kivijärvi kombaili voiton Mikko Kivistöstä.

Wieniläinen peli

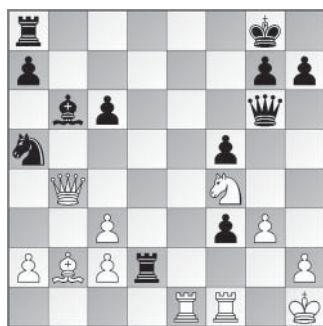
Mikko Kivistö

Juha Kivijärvi

1.e4 e5 2.♖c3 ♗f6 3.g3 d5 4.exd5 ♗xd5 5.♗g2 ♗xc3 6.bxc3 ♗c5 7.♗e2 ♗c6 8.♗b2?! ♗f6 9.d4

Perusongelmana tässä suunnitelmassa on, että mustan ei tarvitse lyödä d4:ään ja valkean sotilasasema jää heikoksi. Musta jatkaa vahvasti ja kasvattaa etuansa nopeasti.

9...♗b6 10.0-0 0-0 11.♔h1 ♖d8 12.d5 ♗a5 13.♗d3 ♗f5 14.♗e4 ♗xe4+ 15.♗xe4 ♗g6 16.f3 f5 17.♗d3 e4 18.♗b5 c6 19.dxc6 bxc6 20.♗b4 ♖d2 21.♖a1 exf3 22.♗f4

22...♖xh2+! 23.♔xh2 ♗h6+ 24.♗h5 ♗d2+! 25.♔h3 ♗g2+ 26.♔h4 h6

Tehokkain tapa voittoa olisi nyt 26...c5! idealla ♗d8+.

27.♗f6+ ♔h8

Myös simpplimpi 27...gxf6 voittaa.

28.♖h1 ♗f2! 29.♗d6 ♗xe1 30.♔h5 ♗xg3 31.♗d1 ♗f4 0-1

mestaruutensa

19.♖a1

Torni palaa kotiinsa.

19...♗f5!? 20.exf5 gxf5 21.♗e4?!

Valkea häviää joka tapauksessa upseerin takaisin, mutta parempi olisi esimerkiksi 21.♗c1 idealla 21...f4 22.♗xc5 epäselvin asemin.

21...fxe4 22.♗d2 f5! 23.gxf6 ♗xf6 24.♖g1 ♗f5

25.0-0-0?

Ristoja tekee laittoman linnoituksen, mutta peliä jatketaan kuin mitään ei

olisi tapahtunut. Kenties Seeman ei huomauta asiasta, sillä linnoitus ei ole ainoastaan laiton vaan myös huono siirto! Jatkossa 25.♖g3!? ♗b4 26.♖xa8 ♖xa8 27.♗g2 valkea roikkuisi vielä pelissä mukana.

25...♗b4 26.♔b1 ♔h8 27.♗e2 ♗h6 28.♗g4 ♗g6 29.♗e6 ♗xe3 30.fxe3 ♗h4 31.♖g4 ♗f2 32.♖dg1 ♖a2

32...♗a2!.

33.♖4g2 ♗h4 34.♖g4 ♗d8 35.♖xg6 hxg6 36.♗xe4 ♗h4 37.♗xd6 ♔h7 38.♗xe5 ♗f2 39.♗g8+ ♖xg8 40.♗e7+ ♖g7 0-1

SalSK kohenteli asemaansa liigan häntäpäässä voittamalla Matinkylän, joka oli Salon tapaan esiintynyt tällä kaudella vaisusti ja jonka mitalimahdollisuudet kutistuivat tappion myötä vähäisiksi. Mihail Ivanov uhrasi kolmannelle pöydällä Petri Kekkiä vastaan avauksessa sotilaan ja piti saamaansa aloitetta taitavas-

Shakki voi harjaannuttaa taiteen maailmaan ja kovaan kilpailuun. Kun on kerran oppinut ajattelemaan ja hahmottamaan kokonaisuuksia, osaamista voi hyödyntää monin tavoin.

Johanna Paasikangas-Kalla

Esitystalous on melkoista peliä

Juha Jokela sai kilpashakki-impulsin alakoulussa.

– Siellä oli sellaiset henkiset kilpailut, joissa pelasin 3. luokalla. Kun olin kuudennella, noihin samoihin kisoihin oli karsinta, enkä päässyt mukaan. Alkoi ottaa pannuun, joten marssin Tampereen Shakkiklubille.

Kun Juha alkoi tutkia shakkiä myös itsekseen, menestystäkin alkoi tulla. 13–16-vuotiaaksi oli kova nousu, ja selot nousivat yli 2000:n. Josakin vaiheessa Juha oli ikäluokkansa SM-kisoissa ykkössijoitettu.

– Sitten otin touhun liian vakavasti ja häviäminen alkoi pelottaa. Kunnianhimo oli niin kova, etten uskaltanut pelata. Siinä tuli sitten yli kolmen vuoden tauko, Juha harmittelee.

Juha palasi shakin pariin ja nousi vielä mestariehdokkaaksi. Nälkä oli kuitenkin hiukan kadonnut, ei ollut riittävästi raivoa ruveta ottamaan muuta ikäluokkaa kehityksessä kiinni.

Sittemmin kunnianhimo on kanavoitunut taiteeseen: kirjoittamiseen ja teatteriin.

– Olin nuori mies, joka halusi

muuttaa maailmaa. Shakkiin suuntautumista rajoitti ehkä myös narsistinen puoli. Jos vaikka keksii hienon avausuutuuden, suurin osa ihmisistä ei tiedä siitä mitään.

Estetiikka ja sommitelmat, joiden seuraukset eivät ole heti nähtävissä, kiehtovat Juhaa.

– Varsinkin nuorena hain uhrauksen paikkoja, ja pidin tiukasti kiinni lähettiparista. Jos haluaisin nyt palauttaa aiemman kilpailuvireen, aika paljon pitäisi opiskella avauksia ja loppupelejä, eli tehdä raakaa työtä. Muistikapasiteetissa saattaisi tulla äkkiä rajat vastaan.

Juha kertoo joskus pohtineensa, että kun on ollut matemaattisesti suuntautunut ja hyvä shakissa, onko tullut heitettyä jotakin arvokasta pois.

– Mutta ei, minähän käytän niitä samoja ominaisuuksia kirjoittamisessa ja ohjauksessa. Siellä rakennetaan repliikkejä ja kootaan palapeliä. Siinä on vain sellainen ero, että ensimmäiseen 'siirtoon' voi palata lukuisia kertoja ja muuttaa pelin kulkua, jos lopputulos ei tyydytä.

Juha oli perustamassa Aatosta vuonna 1985. Sama ydinjoukko on pysynyt hyvin koossa reilut pari vuosikymmentä, ja se on motivoinut jatkamaan shakkiharrastusta, tosin enimmäkseen katsomosta käsin.

– Tiivis kaveriporukka ja hyvä henki pitävät mukana, kertoo shakkiseuran taiteellinen johtaja. ■

FAKTA:

- Syntynyt 7.1.1970 Tampereella.
- Naimisissa näyttelijä Mari Lehtosen kanssa, 2- ja 4-vuotiaat tyttäret.
- Näytelmäkirjailija, käsikirjoittaja ja ohjaaja.
- Teatterimenestyksiä mm. tietoliikennealaa parodioiva *Mobile Horror* (2003), *Fundamentalisti* (2006) ja *Esitystalous* (2010).
- Televisiosarjoja: *Kallio*, *Firma*, *Remontti*, *Pulkkinen*, *Nahkaiset*.
- Palkintoja, mm. pohjoismainen näytelmäkirjailijapalkinto näytelmästä *Fundamentalisti*, 4 Venla-palkintoa (2000 paras komediasarja *Pulkkinen*, 2001 Yleisö-Venla *Pulkkinen*, 2005 Paras käsikirjoitus ja paras komediasarja *Firma*).
- Näytelmiä on käännetty yli 10 kielelle, ja niitä on esitetty mm. Saksassa, Luxemburgissa, Tšekissä, Latviassa, Ruotsissa ja Färsaarilla.

Suomen senioreille jälleen pronssia

Teksti: Seppo Lyly
Pelit: Harri Hurme

Seniorien 12. joukkue-EM-kilpailut järjestettiin helmikuussa Dresdenissä. Kisat palasivat vuoden tauon jälkeen kotikaupunkiinsa. Viime vuonna pelattiin Itävallan Veldenissä. ”Elben Firenze”, kuten Dresdeniä myös kutsutaan, oli lumen peitossa, kuten koti-Suomemme. Barokkikaupunki olisi kesällä päässyt paremmin oikeuksiinsa.

Turnaus sattui samaan aikaan kuin vietettiin vuoden 1945 suurpommitusten vuosipäivää. Kaupunkilaiset järjestivät rauhanomaisen mielenosoituksen lauantaina 13.2. Ihmisketjuun osallistui 10 000 ihmistä. Uusnatsit olivat suunnitelleet oman marssin häiritäkseen mielenosoitusta. Jo edellisenä päivänä oli keskustan poliisiajone edusta täynnä poliisiautoja: apuun oli näet kutsuttu tuhansia poliiseja muualta

maasta. Onneksi kaikki sujui ilman väkivaltaa.

Mukana 78 joukkuetta

Turnauspaikkana toimi neljän tähden Ramada-hotelli kaupungin laitamalla. Tilat olivat upeat. Turnaus-saliin eivät kaikki 39 ottelua / kierros aivan mahtuneet, joten pieni sivusali oli kuuden häntäpäähän matsin pelitilana.

Kilpailuun oli ilmoittautunut 78 joukkuetta 20 maasta. Joukkueen koko oli 4 pelaajaa + yksi varapelaaja. Eniten joukkueita oli tietenkin Saksasta, peräti 34. Seuraavaksi eniten oli Norjasta 7, Suomesta 6 ja Itävallasta 5.

Venäjällä oli kaksi tiimiä: maa-joukkue ja vahva Pietarin joukkue. Suurmestareita oli 12 (mm. MM-ottelija vuosilta 1978 ja 1981 Viktor Kortšnoi Sveitsistä ja Saksan Wolfgang Uhlmann, vuoden 1971

MM-ehdokas), kv. mestareita oli 15 ja Fide-mestareita 48, yhteensä 357 pelaajaa (kaikilla ei ollut varapelaajaa, esim. Suomella oli vain vakituiset pelaajat).

Suomen kuusi joukkuetta

Maa-joukkueeseemme oli tullut kaksi muutosta viime vuoteen verrattuna: Ilkka Kankon ja Kaj Kivipellon tilalla olivat Erkki Havansi ja Ilkka Sarén. Botnian joukkue Pohjanmaalta sekä Turku ja TuTS Turusta sekä Helsinki ja Stadi pääkaupungista olivat muut joukkueemme. Ne oli rankattu suunnilleen tasavahvoina keskijoukkoon. TuTS oli ensimmäinen seurajoukkueemme näissä ympyröissä. Maa-joukkueella oli tietysti taas mitali tavoitteena. Tällä kertaa oli kaksi keskinäistä ottelua: Stadi kukisti Botnian ja turkulaiset pelasivat neljä tasapeliä.

KARI TIKKANEN

Kuukauden
analyysi

Kaksinkertainen Suomen mestari, kansainvälinen mestari Antti Pyhälä (1954–1997) oli armoitettu taktikko ja erinomainen loppupelin taitaja, jonka dynaamisen pelinkäsittelyn voiman sain itsekin usein kokea. Nyt jo toimintansa lopettaneen Antti Pyhälän valmennustukiyhdistyksen sivuilla www.shakki.net/antti KvM Eero Raaste kirjoittaa edesmenneestä ystävästään hauskaasti ja kuvaavasti: ”Antin kiltinoloinen olemus hämäsi vastustajia pitkään ulkomailla. Koti-Suomessa pelaajat oppivat nopeammin varovaisiksi. Feustelin tapaan varmaan voittoon tuudittautuneita ja päivänuistaan tyylyyn todellisuuteen heränneitä pienempiä ja suurempia mestareita on läjäpäin. Antin suosikkivastustajia olivat amerikkalaiset ja islantilaiset pelaajat. Ruotsalaiset oppivat tuntemaan hänen vaarallisuutensa samaten kuin myöhemmin virolaiset. Venäläisten suurmestareiden safety first -politiikka taas pelasti usean heistä kylmältä kyydiltä.”

Helmikuussa 1986 pelattiin Reykjavikissa vahva puoliavoin turnaus 74 pelaajan ja yli 20 suurmestarin voimin. Mukana oli legendaarisia nimiä: Mihail Tal, Bent Larsen, Jefim Geller, Samuel Reshevsky. Nuorempia tähtiä edustivat mm. Predrag Nikolić (joka voitti turnauksen tuloksella 8/11), Curt Hansen, Jóhann Hjartarson, Anthony Miles, Valeri Salov, Larry Christiansen, Yasser Seirawan ja Joel Benjamin. Mukana oli myös kaksi suomalaista, Antti Pyhälä ja Jouni Yrjölä, joista jälkimmäinen sijoittui hyvin, jaetulle 9. sijalle 7 pisteellä. Antin saldo oli 50 %, joka oikeutti lopputuloksissa keskijoukkoon. Pyhälän itsensä kirjoittama turnauselostus löytyy *Suomen Shakin* numerosta 6–7/1986. Siinä hän pitää omaa suoritustaan keskinker-

Suomalaisia tähtihetkiä III

taisena ja mainitsee valopilkkuina 1. kierroksen voittonsa SM Christiansenista ja tasapelit SM Dlugya ja SM Brownea vastaan. Jostain syystä hän ei esitä voittoa amerikkalaisesta suurmestarista, vaan tyyty kommentoimaan sinänsä mielenkiintoisen pelinsä Maxim Dlugya vastaan.

Larry Mark Christiansenin (s. 1956) aktiivisesta pelityylistä saa hyvän käsityksen hänen omien pelien kokoelmistaan (ja itse asiassa jo niiden nimistä!) *Storming the Barricades* ja *Rocking the Ramparts*. Pyhälän ja Christiansenin kohtaamisesta tulikin odotetusti taktinen iskujenvaihto. Loppupelissä Antin realisointi hänelle epätyypillisesti hieman onnahteli, mutta lopulta kaikki päättyi suomalaisen kannalta hyvin.

Kuningatargambiitti (D43)

Antti Pyhälä

Larry Christiansen

Reykjavik 1986

1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.c4 d6 5.d3 e6 6.cxd5 dxd5

Sotilaalla lyönti on mahdollinen, mutta harvoin pelattu. 6...exd5 7.d3 e7 8.d3 0–0 9.h3 (9.0–0 ±) 9...d6 10.0–0 h6 11.e1 e8 12.f4 f8?! 13.d2?! (13.e8 ± tai 13.b3 ±) 13...xe1+ 14.xe1 e6 15.b1 ½–½, Arizmendi Martinez – Karpov, Manises 2001.

7.d3

7.d3 e6 8.d2 d6 9.f3 e7 10.0–0 0–0 11.e1 f6 12.g5 d7?! (12...b6) 13.a3 d5 14.d2 (14.h4) 14...f6 15.dxd5 exd5 16.e5 g6 =, Ivantsuk–Drejev, Lugo 2006 (½–½, 53).

7...e7

Näin on siirretty Caro–Kannin Pannonin hyökkäyksestä torjutun kuningatargambiitin semi–Tarraschmuunnokseen.

8.d3

8.d3 on toinen pääjatko.

8...d6 9.0–0 0–0 10.a3 f6

10...f6 on tärkeä vaihtoehto: 11.e4 [11.e1 d7 12.e4 exd4 13.e5 h6 14.d4 h6 15.f3?! f6 ♯, Drejev–Kasimdzanov, Wijk aan Zee 2002 (0–1, 72); 11.e3 g6 12.h6 e8 13.e4 d7 14.e3 =, Naiditsch–Istratescu, Novi Sad 2009 (½–½, 107)] 11...d6 {11...d7 12.d3 g6 13.h6 g7 (13...e8) 14.xg7 xg7 15.f1 [15.c4 d6 (15...b6 =, – KT) 16.f1 d7 17.d5 d5 18.d5 exd5 19.c5 xc5 (Vogtin mielestä parempi on 19...f6 20.e5 ±, mutta...) 20.dxc5 f6 (20...f8! =, – KT) 21.a1 e6 22.b4 ECO:n mukaan valkean eduin, Vogt–Madl, Itävalta 2001] 15...b6 16.d5?! d5 17.d5?! xd5 18.e5 d6 ♯, Miles–Portisch, Bugojno 1978 (½–½, 41)} 12.d3 h6 (12...g6 – KT) 13.d1 d7 14.e2 e8 15.c2 d7 16.e4 c7 17.d5 fd8 18.e4 g6 19.d3 e7 =, Alburtsax, Hastings 1983 (*Nunn's Chess Openings*; 19...e8! ♯, – KT).

Valkean keskustaa vahvistava 10...xc3 on epäilyttävä: 11.bxc3 b6 12.c2! [12.e2 b7 13.d1 f6 (13...e8) 14.e4 g6 15.h6 a5 16.f4 g7 17.xg7 xg7 18.e5 e8 =, Balašov–Tšeskovski, Lvov 1978 (½–½, 49)] 12...g6 (12...h6 13.e2!) 13.h6 e8 14.h4! ± xh4? (14...d6) 15.b5 b7 16.e4 +, Jermolinski–Asejev, Leningrad 1984 (kuitenkin ½–½, 41).

11.e1

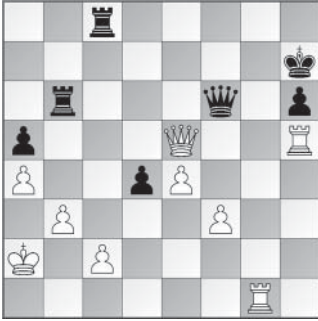
11.e1 b6 12.d3 a5! (12...b7 13.e1 veisi asemaan, joka syntyy pelissä, jos 12. siirrosta jatkettaisiin 12...b7 13.d3. NCO pitää sitä lievästi valkeatuisena.) 13.d4 g6 14.dxf6+ xf6 15.e4 (15.d1! =) 15...d7 (15...b7!) 16.h6 e8

THOMAS RISTOJA

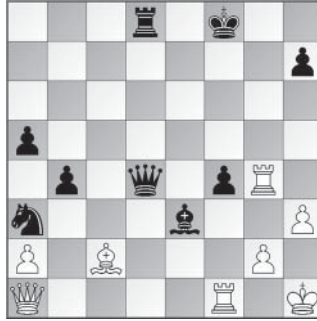
Kombit

1 AVOMAASSA...

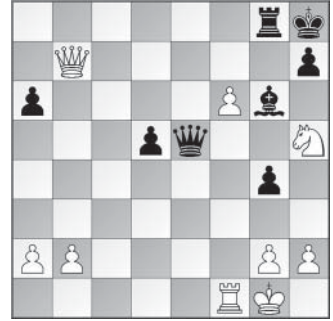
Grigorjants–Korobov, Aeroflot Open 10 ...vuoro voittaa. VS

2 SAMA JUTTU...

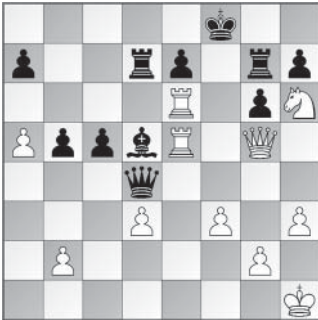
Timofejev–Feller, Aeroflot Open 10 ...uudelleen. VS

3 LITISTÄ...

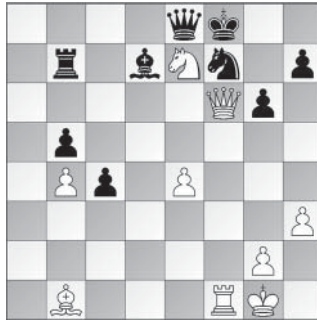
Botšarov–Smirin, Aeroflot Open 10 ...ja pussita. VS

4 LYHYESTÄ VIRSI...

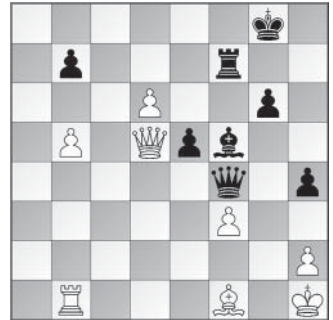
Žigalko–Iljušin, Aeroflot Open 10 ...tässä. VS

5 NÄYTÄ, ETTÄ MUSTA...

Sjugirov–Jefimenko, Aeroflot Open 10 ...on avuton. VS

6 PAKON EDESSÄ...

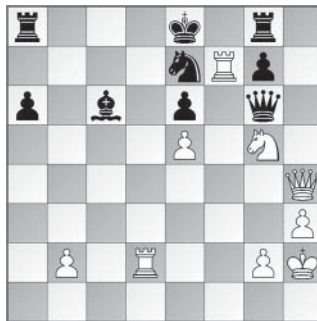
Melkumian–Javahišvili, Aeroflot Open 10 ...löytyy kultaa. VS

7 SAMAT TEEMAT...

Bacrot–Barejev, Aeroflot Open 10 ...aina vaan. VS

8 KUN KAIKKI OVAT...

Husnutdinov – Lopez Martinez, Aeroflot Open 10 ...mukana. VS

9 KUNKKU SEILISSÄ...

Novikov–Jefimenko, Aeroflot Open 10 ...mitäköhän seuraa. VS

SKSL tiedottaa

SM-kilpailu seurajoukkueille on päätynyt – ja uusi alkamassa. Pelitapahtumat alkavat vasta syyskuussa, mutta nyt on käsillä aika ilmoittautua ja maksaa osallistumismaksut. Kutsu on lähetetty joka seuran yhdyshenkilölle. Äskettäin on tehty myös kysely mestaruussarjan ja ensimmäisen divisioonan joukkueille siitä, tulisiko mestaruussarjan kokoa muuttaa 12 joukkueeseen nykyisen 10 joukkueen sijasta. Osallistumismaksut ja palkinnot ovat samat kuin päättyneellä kaudella. Toivottavasti tulevallakin kaudella kilpailun suosio jatkuu!

Ilmoittautuminen JSM-kilpailuun 2010–2011 tulee tehdä viimeistään 14.5. liiton toimistoon, III-divisioonan ilmoittaudutaan 1.7.2010 mennessä. Joukkueiden kokoonpanot yhteyshenkilötietoihin ilmoitetaan 2.8.2010 mennessä osoitteeseen: jsm1011@shakki.net.

Toinen suuri joukkuekilpailu Suomessa on joukkuekilpailuun SM-kilpailu. Kisa käydään yhden hektisen viikonloppun aikana ja edellyttää melkoista panostusta niin pelaajilta, seuroilta kuin järjestäjiltäkin. Viimeksi mainittuja ajatellen kilpailuun osallistuvien seurojen kannattaa varmistaa, että tärkeät maksut on hoidettu ennen kilpailun alkua: seuran jäsenmaksu liitolle, joukkueiden osallistumismaksu kilpailuun sekä pelaajien lisenssimaksut. Maksujen hoitaminen ajoissa takaa huolettomat pelihetket – ja voi olla osaltaan menestyksen avain!

Muutenkin on syytä korostaa, että lisenssimaksujen suorittaminen ajallaan on kaikkien osapuolien etu. Järjestäjillä

on vähemmän tarkistettavaa, joukkuekilpailuissa seura-aktiivit selviävät helpommalla ja vältytään karhukirjeiden lähettämiseltä sekä saamiselta. Toinen muistutuksen arvoinen asia on osoiteenmuutosten tekeminen liiton toimistoon, kun asuinpaikka on muuttunut.

Joukkuekilpailun SM-kilpailuun on tänä vuonna mahdollista osallistua ns. puulaakijoukkueella. Enää ei esimerkiksi työpaikka- tai opiskelupiirin tarvitse liittyä tätä varten yhteen ja samaan kerhoon. Muutos on tehty pelaamisen kannustamiseksi, ensi kertaa mukaan tulevat tuskin jättävät tätä kertaa ainoaksi.

Kolmas mielenkiintoinen tapahtuma on lokakuun lopussa pelattava maaottelu Suomi–Ruotsi. Ottelu pelataan laivamatkalla, joten jo pelkästään sen vuoksi kannattaa lähteä kokemaan maaottelunhenkeä! Lisätietoa tästä saadaan viimeistään kesän alussa.

Liiton jäseniä ovat seurat, pienet tai isot, vanhat ja uudet, aktiiviset tai vähemmän näyttävästi toimivat. Seurakentässä tapahtuu aina jonkin verran muutoksia, mikä on luonnollista. Seurakartalle tullut kaksi uutta seuraa, Hämeenkosken Shakkiharukka ja Ikurin Vire. Haarukka toimii Päijät-Hämeessä ja Vire Pirkanmaalla. Menestystä molempien taipaleelle!

| KILPAILUKALENTERI |

- 19 13.–16.5. Nopean shakin festivaali: pikashakin SM, nopean shakin SM (myös joukkue) ja nuorten SM (myös joukkue). (Mänttä, MänttäSK)
- 20 22.5. Kotkan avoin nopean shakin mestaruus (Kotka, KarhTS)
- 22.5. AY-mestaruusturnaus (Valkeakoski, ValkSK)
- 22.–23.5. Ahvenanmaan kevätturnaus (Maarianhamina, ÅSK)
- 21 28.–30.5. Klubin XXXI turnaus ja Eero Böök 100 vuotta juhlaturnaus (Helsinki, HSK)
- 22 6.6. Kaakonketjun 1. osakilpailu (Lappeenranta, LprSK)
- 23 10.–13.6. Nuorten SM-turnaus (Espoo, MatSK)
- 12.–13.6. MatSK:n viikonlopputurnaus (Espoo)
- 24 14.–24.6. SM-kilpailut (yleinen, naiset, seniorit) (Helsinki, HSL ja SKSL)
- 19.6. Opettajien SM (Heinola)
- 19.–20.6. HämSK:n turnaus (Hämeenlinna)
- 19.–20.6. Kemi-turnaus (KemTS)
- 26 28.6.–4.7. Avoin SM / Naantalin turnaus (TSY)
- 2.–4.7. HSL:n viikonlopputurnaus (Helsinki)
- 27 5.–11.7. Heart of Finland (Jyväskylä, JyS)
- 28 12.–15.7. Salon shakkileiri (SalSK)
- 17.–18.7. Eino Leino -turnaus (Kajaani, KaSY)
- 29 23.–25.7. Kimmel-turnaus (Joensuu, JoeSK)
- 25.7. Vammalan avoin pikapelimestaruus (Sastamala, VammSK)
- 30 31.7.–1.8. Joukkuekilpailu SM (Tampere, TammerSh)
- 31 7.8. IV Akaan turnaus (AkaaS)
- 7.–8.8. Raputurnaus (Oulainen, Shakkilaakso)
- 32 14.–15.8. Taraus-turnaus (Tampere)
- 33 21.–22.8. Seinäjoen turnaus (SeinSK)
- 34 27.–29.8. HSK:n XII syysturnaus (Helsinki)
- 28.8. Kaakonketjun 2. osakilpailu (Mikkeli, MikkSK)
- 35 4.9. Nopean shakin HM (HSL)
- 4.–5.9. Pohjois-Suomen avoin mestaruus (Oulu, OSS)
- 36 10.–12.9. Garden syysturnaus (Helsinki)
- 11.9. LoimSK:n nopean shakin kilpailu (Loimaa)
- 12.9. Kaakonketju (Kuusankoski, PoKS)
- 37 18.–19.9. JSM
- 38 25.–26.9. JärviSK:n viikonlopputurnaus (Järvenpää)
- 39 2.–3.10. Lahden viikonlopputurnaus (LahS)
- 40 9.10. Pohjois-Suomen nopean shakin mestaruus (Oulu, OSS)
- 9.–10.10. Koululaisten HM (HSL)
- 9.–10.10. SalSK:n viikonlopputurnaus (Salo)
- 9.–10.10. Vaasan viikonlopputurnaus (VSS)
- 41 11.–14.10. Joukkuekilpailu SM (HSL)
- 16.–17.10. JSM
- 42 23.10. Remin syysturnaus (Vantaa)
- 24.10. TuTS:n pikapelimestaruus (Turku)
- 43 30.10. Maaottelu Suomi–Ruotsi (AS ja SKSL)
- 44 1.–29.11. Shakkikotiturnaus maanantaisin (HSL)
- 6.–7.11. Koululaisten SM (Turku, TuTS)
- 6.–7.11. SalSK:n viikonlopputurnaus (Salo)
- 6.–7.11. Tammer-Shakin XIV turnaus (Tampere)
- 46 20.–21.11. JSM
- 47 26.–28.11. TuTS:n viikonlopputurnaus (Turku)
- 48 3.–6.12. ESK-turnaus (Espoo)
- 4.–5.12. OSS:n turnaus (Oulu)
- 49 10.–12.12. X:n viikonlopputurnaus (Helsinki)
- 50 19.12. Tammer-Shakin kinkkuturnaus (Tampere)
- 52 27.12.–8.1. Helsingin mestaruus 2011 (HSL)

SHAKKIJÄRJESTÖJÄ • Suomen Keskussakkiliitto ry – www.shakkiliitto.fi – pj. Tuomo Halmeenmäki, 045 1295683, tuomo.halmeenmaki@gmail.com – toiminnanjohtaja Jorma Paavilainen, Henry Fordinkatu 5 C, 00150 Helsinki, 044 3264130, sksl@kolumbus.fi – pankkiyhteys Nordea 205918–14718 • Suomen Kirjeshakkiliitto ry – www.shakki.net/liitot/skl – pj. Heikki Arppi, 050 5508304, heikki.arppi@kolumbus.fi • Suomen Tehtäväniekat ry – www.sci.fi/~stniekat – pj. Jorma Paavilainen, 044 3264130 email: jomapa@kolumbus.fi

PELAAJALISENSSI 2010 A-lisenssi 60€; perhelisenssi 40€; nuorten (1990–93) A-lisenssi 40€ ja perhelisenssi 30€; varhaisnuorten (1994–) A-lisenssi 20€ ja perhelisenssi 10€. A-lisenssiin kuuluu Suomen Shakki lisenssin voimassaolon ajan. Lisenssi on voimassa kalenterivuoden loppuun. A-lisenssiin kuuluva Suomen Shakki lähetetään maksukuukaudesta alkaen. Joukkue-lisenssi maksaa 20€ ja sillä saa pelata yhden joukkuekilpailun loppuun saakka. Joukkuelisenssi on pelajaakohtainen. Lisenssinhaltijan on kuuluttava johonkin SKSL:n jäsenseuraan. Lisenssiä ei vaadita henkilökohtaisessa kilpailussa pelaajalta, jolla ei ole virallista seloa, ts. luku perustuu enintään 10 peliin. Kertalisenssi henkilökohtaiseen kilpailuun on 20€ (nuorilta 10€). Seuranvaihtomaksu on 10€.

SELOLASKENTA Selolaskentamaksu on 5€/pelaaja (nuorilta 2,50€). Nopea shakki ja pikashakki 1,50€. Maksua ei peritä SM-kilpailuista. Selolastapyyntö osoitetaan selolaskijalle.

JÄSENMAKSUT Kerhojen jäsenmaksu liitolle on 6€ aikuisilta ja 4€ nuorilta (1990–). Minimijäsenmaksu 60€.

KILPAILUJEN JÄRJESTÄJÄT Tulokset tulee lähettää välittömästi Suomen Shakkiin: Marko Tauriainen, Väinämöisenkatu 36 B 31, 33540 Tampere, marko.tauriainen@suomeshakki.fi; Suomen Keskussakkiliitolle: Jorma Paavilainen, Henry Fordin katu 5 C, 00150 Helsinki, sksl@kolumbus.fi; selolaskentaan: Mikko Markkula, Satukuja 1 H 48, 02230 Espoo, mikko.markkula@pp.inet.fi. Tuloksista on käytävä ilmi kaikkien pelien tulokset ja pelaamatta jääneet pelit. Kaikkien toimihenkilöiden nimet ja tehtävät on mainittava.